

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, Laisvės al. 96, LT-44251 Kaunas, tel. (8 37) 42 26 31, faks. (8 37) 42 54 52,
el. p. administracijos.direktorius@kaunas.lt, http://www.kaunas.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188764867

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriui
el. p. ombuds@lrski.lt

2020-09-17 Nr. (33.192)R-2693
Į 2020-08-13 Nr. 4D-2019/2-1601/3D-2176

DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO

Informuojame, kad Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. A1-440 sudaryta komisija Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus 2020 m. rugpjūčio 12 d. pažymoje Nr. 4D-2019/2-1601 „Dėl X skundo prieš Kauno miesto savivaldybės administraciją“ nurodytoms aplinkybėms išnagrinėti (toliau – komisija) išnagrinėjusi faktines aplinkybes, paaiškinimus, nustatė:

1. Dėl atsakingo asmens, 2017 m. spalio 13 d. leidusio X susipažinti su pareiškėjo 2017 m. rugpjūčio 25 d. prašymu, bei padaryti jame įrašą, veiksmų teisėtumo įvertinimo

Kauno miesto savivaldybės administracija 2017 m. rugsėjo 27 d. gavo X 2017 m. rugpjūčio 25 d. prašymą organizuoti žemės sklypo (sklypų) formavimo ir pertvarkymo projekto rengimą (reg. Klientų aptarnavimo skyriuje, Nr. 70-25-681), kuris 2017-09-28 buvo nukreiptas nagrinėti Miesto planavimo ir architektūros skyriaus Urbanistikos poskyrio vyriausiajai specialistei Kristinai Krikštanaitei.

Pažymėtina, kad pareiškėjas Kauno miesto savivaldybės administracijai teikė prašymus dėl žemės sklypo X, Kaune: 2017-08-25 (reg. 2017-09-27, Nr. 70-25-681), 2017-10-17 (reg. 2017-10-19, Nr. 70-25-742), 2017-11-15 (reg. 2017-11-16, Nr. 70-25-805), 2018-01-09, (reg. 2018-01-09, Nr. 70-1-65), 2018-12-17 (reg. 2018-12-18, Nr. 70-5-504), 2019-10-08 (reg. 2019-10-08, Nr. R13-1449), 2019-10-15, (reg. 2019-10-17, Nr. R13-1486). Atsakymus pareiškėjui rengė Miesto planavimo skyriaus Urbanistikos poskyrio vyriausiosios specialistės Ž. Šabūnienė, M. Jurevičienė ir J. Batūraitė.

Miesto planavimo ir architektūros skyrius 2020 m. rugpjūčio 24 d. rašte Nr. 70-3-176 „Dėl paaiškinimo ir dokumentų kopijų pateikimo“ nurodė, kad „<...> 2017-09-27 gavus X prašymą organizuoti žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projekto (toliau – Projektas) rengimą bei pridėtus žemės sklypo plano, Nekilnojamojo turto registro duomenų išrašo, projektinių pasiūlymų schemą ir kitų dokumentų kopijas, buvo nustatyta, kad prašyme nurodytas Projekto tikslas – „nustatyti žemės sklypo X, Kaune, žemės naudojimo būdų dalis sklype (vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos/ komercinės paskirties objektų teritorijos)“ neatitinka prašymo formos. Telefonu apie tai buvo informuotas X, ir jam buvo rekomenduota pateikti tinkamos formos

ir turinio prašymą. Tačiau X nurodė kreiptis į Projekto vadovą, kurio telefono numeris buvo pateiktas prašyme. Projekto vadovui paaiškinus, kas turi būti pataisyta, į Savivaldybės administraciją atvyko X, t. y. projektavimo įmonės X direktorius ir matininkas, rengęs projektinių pasiūlymų schemą, pridėtą kartu su 2017-09-27 gautu prašymu. Šis asmuo, patvirtino susipažinimą, ne su X asmens duomenimis, o su informacija, kad pateiktas klaidingas prašymas nebus nagrinėjamas. Visi pateikti dokumentai liko Savivaldybės administracijoje. Atsižvelgiant į šias aplinkybes galima numanyti, kad galimybę susipažinti su asmens duomenimis X turėjo jau anksčiau, t. y. kai rengė projektinių pasiūlymų schemą, nes nesusipažinus su dokumentais, schemos parengti neįmanoma. Net ir prašymo forma galimai buvo pildyta projektavimo įmonėje, kurioje dirba X. Deja, praėjus daug laiko, to patvirtinti negalima, tačiau kaip telefonu informavo pats X, visus prašymo dokumentus parengė jų įmonė, X juos tik pristatė į Savivaldybės administraciją.<...>“.

Pareiškėjas 2018-12-17 ir 2019-10-15 prašymuose (praėjus 1 m. ir 2 mėn.) kreipėsi į Savivaldybės administracijos direktorių prašydamas paaiškinti kokiu teisiniu pagrindu prie jo 2017-08-25 prašymo pridėti dokumentai buvo perduoti tretiesiems asmenims, t. y. piliečiui X ir jie dingę. X pateikė skundą Valstybinė duomenų apsaugos inspekcijai (toliau – VDAI), nes liko nepatenkintas Kauno miesto savivaldybės administracijos Miesto planavimo ir architektūros skyriaus atsakymais (2019-01-09 raštas Nr. 70-2-102 ir 2019-10-25 raštas Nr. 70-2-3730).

VDAI 2020-04-23 raštu Nr. 2R-2057 (2.13) „Dėl sprendimo dėl X 2019-12-23 skundo“ pateikė Kauno miesto savivaldybės administracijai 2020-04-23 sprendimą Nr. 3R-357(2.13-1.), kuriame padaryta išvada, kad „<...> Kauno miesto savivaldybės administracija į pareiškėjo pateiktus raštus pateikdama atsakymą ir nepateikdama atsakymo į klausimą – kokiu teisiniu pagrindu (sutartimi, įgaliojimu, raštišku sutikimu ir pan.) 2017-08-28 pateiktas prašymas <...> kartu su juo pateiktais dokumentais, buvo perduoti tretiesiems asmenims, t. y. X, pažeidė BDAR 15 straipsnį <...>“ ir nusprendė, kad pareiškėjo skundą dalyje dėl jo teisės susipažinti su duomenimis laikyti pagrįstu ir pateikė Kauno miesto savivaldybės administracijai nurodymą (toliau – nurodymas) atsakyti į pareiškėjo 2018-12-17 ir 2019-10-15 pateiktuose raštuose užduotus aktualius klausimus.

VDAI 2020-07-23 raštu Nr. 2R-3707 (2.13.) „Dėl pranešimo apie nurodymo įvykdymą“ informavo Kauno miesto savivaldybės administraciją ir X, kad „<...> Inspekcijos vertinimu, Kauno miesto savivaldybės administracija pateikdama paaiškinimus ir atsakydama į klausimus, įgyvendino teisę susipažinti su duomenimis pagal 2016 m. balandžio 27 d. Europos parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – BDAR) 15 straipsnį. VDAI, išnagrinėjusi Kauno miesto savivaldybės administracijos Miesto planavimo ir architektūros skyriaus 2020-07-03 rašte Nr. 70-2-2120 „Dėl nurodymo įvykdymo“ pateiktą informaciją, nustatė, kad Inspekcijos nurodymas įvykdytas.

Komisija **konstatavo**, kad Kauno miesto savivaldybės administracijos Miesto planavimo ir architektūros skyriaus Urbanistikos poskyrio vyriausioji specialistė Kristina Krikštanaitė nagrinėdama pareiškėjo 2017 m. rugpjūčio 25 d. prašymą vadovavosi LR viešojo administravimo įstatymo 3 str. 6 p. nurodytu efektyvumo principu, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas, priimdamas ir įgyvendindamas sprendimus, jam skirtus išteklius naudoja ekonomiškai,

rezultatų siekia kuo mažesniais sąnaudomis. Siekiant kuo efektyviau ir greičiau išspręsti iškilusią problemą, buvo kreiptasi prašyme nurodytais kontaktais tiesiai į asmenį (projektuotoją), kuris ir planuoja sklypą, ir jam išaiškintos problema sąlygojusios aplinkybės bei būdai ją išspręsti. Jokie dokumentai asmeniui nebuvo atiduoti, jie buvo ir yra saugomi Kauno miesto savivaldybės administracijos Miesto planavimo ir architektūros skyriuje. Asmuo, t. y. projektinių pasiūlymų schemos rengėjas atstovas 2017-10-13 pasirašydamas, kad prašymą atsiima, tik patvirtino susipažinimą, kad pateiktas netinkamos formos ir turinio prašymas nebus nagrinėjamas. Tai patvirtina ir X 2017-10-19 Savivaldybės administracijai pateiktas kitos formos prašymas. Tą paaiškina ir faktas, kad prie naujo prašymo, pateikto 2017-10-19, pridedamų dokumentų nenurodyta, nes jie jau buvo pateikti su 2017-08-25 prašymu.

2. Dėl Savivaldybės administracijos specialisto, turėjusio pareigą pareiškėjo 2018 m. gruodžio 17 d. kreipimosi dalį dėl galimo asmens duomenų teisės pažeidimo persiųsti VDAI, tarnybinės atsakomybės

Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB) (toliau – BDAR) 33 str. 1 dalyje yra nurodyta, kad „Asmens duomenų saugumo pažeidimo atveju duomenų valdytojas nepagrįstai nedelsdamas ir, jei įmanoma, praėjus ne daugiau kaip per 72 valandoms nuo tada, kai jis sužino apie asmens duomenų saugumo pažeidimą, apie tai praneša priežiūros institucijai, kuri yra kompetentinga pagal straipsnis 55, nebent asmens duomenų saugumo pažeidimas neturėtų kelti pavojaus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms. Jeigu priežiūros institucijai apie asmens duomenų saugumo pažeidimą nepranešama per 72 valandas, prie pranešimo pridedamos vėlavimo priežastys.“ O šiame straipsnyje nurodytoje konstatuojamojoje dalyje (Priežastis 75) yra teigiama, kad „<...> įvairios tikimybės ir rimtumo pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms gali kilti dėl tokio asmens duomenų tvarkymo, kurio metu galėtų būti padarytas kūno sužalojimas, materialinė ar nematerialinė žala, visų pirma kai dėl tvarkymo gali kilti diskriminacija, būti pavogta ar suklastota tapatybė, būti padaryta finansinių nuostolių, pakenkta reputacijai, prarastas asmens duomenų, kurie saugomi profesine paslaptimi, konfidencialumas, neleistinais panaikinti pseudonimai arba padaryta kita didelė ekonominė ar socialinė žala; kai duomenų subjektai gali netekti galimybės naudotis savo teisėmis ir laisvėmis ar jiems užkertamas kelias kontroliuoti savo asmens duomenis; kai tvarkomi asmens duomenys, kurie atskleidžia rasinę arba etninę kilmę, politines pažiūras, religiją ar filosofinius įsitikinimus, priklausymą profesinėms sąjungoms, taip pat tvarkant genetinius duomenis, sveikatos duomenis ar duomenis apie lytinį gyvenimą, arba apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas, arba susijusias saugumo priemones; kai siekiant sukurti arba naudoti asmens profilį vertinami asmeniniai aspektai, visų pirma nagrinėjami arba numatomi su asmens darbo rezultatais, ekonomine situacija, sveikatos būkle, asmeniniais pomėgiais ar interesais, patikimumu arba elgesiu, vieta arba judėjimu susiję aspektai; kai tvarkomi pažeidžiamų fizinių asmenų, visų pirma vaikų, asmens duomenys; arba kai duomenų tvarkymas apima didelį kiekį asmens duomenų ir daro poveikį daugeliui duomenų subjektų“.

VDAI yra ne kartą viešai pasisakiusi, kad įvykus duomenų saugumo pažeidimui, pirmiausia privalo būti nustatoma pažeidimo apimtis ir galimos rizikos lygis, o tada duomenų valdytojas/tvarkytojas sprendžia ar apie tą pažeidimą privaloma pranešti VDAI. Apie tai savo nuomonę yra išsakiusi Europos Duomenų Apsaugos Valdyba (buvusi Direktyvos 95/46/EB 29 straipsnio darbo grupė), pagal kurią VDAI yra parengusi (2018.07.02) *Rekomendaciją dėl asmens duomenų saugumo pažeidimų nustatymo, tyrimo, pranešimo apie juos ir dokumentavimo tvarkos*. Šios rekomendacijos 12–18 punktuose nurodomos procedūros kaip įvertinti poveikio asmens teisėms ir laisvėms rizikos lygį. 20 punkte teigiama, kad: „Nustačius, kad Pažeidimas buvo ir, kad yra rizika fizinių asmenų teisėms ir laisvėms, atsakingas asmuo nedelsdamas, ne vėliau kaip per 72 val. nuo sužinojimo apie Pažeidimą, turėtų pranešti apie tai VDAI“.

Duomenų valdytojas tik įvertinęs rizikas ir galimą žalą, privalo spręsti ar pažeidimas yra toks, kad apie jį privalu pranešti priežiūros institucijai, t. y. VDAI. Kauno miesto savivaldybės administracija turi pasirengusi Asmens duomenų saugumo pažeidimų valdymo tvarkos aprašą, patvirtintą Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. balandžio 18 d įsakymu Nr. A-1388, kuriame yra reglamentuotos procedūros, kurių turi būti laikomasi sužinojus apie duomenų saugumo pažeidimą. Apraše yra pateiktas algoritmas, kada ir kokiais atvejais įvertinus pažeidimo rizikos lygį turi būti pranešama VDAI. Duomenų valdytojas įvertina kreipimosi turinį ir situaciją ir pateikia atsakymą duomenų subjektui. Tik tuo atveju, jeigu duomenų subjektas nesutinka su duomenų valdytojo atsakymu, jis gali kreiptis į VDAI ir pateikti skundą. *Aptariamam atveju ir susiklostė tokia situacija, kai pareiškėjas 2018-12-17 raštu kreipėsi į KMSA Miesto planavimo ir architektūros skyriaus vedėją, 1.2 punkte nurodydamas, kad jo asmens duomenys galėjo būti perduoti tretiesiems asmenims. Tačiau Miesto planavimo ir architektūros skyrius įvertinęs situaciją, jokio pažeidimo nenustatė, nes pareiškėjo dokumentai ir 2017-08-25 prašymo originalas buvo skyriuje. Tuo labiau, kad tuose dokumentuose nebuvo jokių specialiųjų kategorijų duomenų, ar kitų asmens duomenų, dėl kurių (jeigu jie būtų perduoti tretiesiems asmenims) duomenų subjektui (pareiškėjui) galėtų kilti didelė rizika jo teisėms ir laisvėms, padaryta materialinė ar kitokia žala. Kadangi jokio pažeidimo nustatyta nebuvo, todėl nebuvo jokio tikslo pradėti tyrimą, ar juo labiau pagrindo informuoti VDAI. Pareiškėjas nesutikęs su Kauno miesto savivaldybės administracijos atsakymu pats pateikė skundą VDAI. VDAI 2020-04-23 raštu Nr. 2R-2057 (2.13) „Dėl sprendimo dėl X 2019-12-23 skundo“ pateikė Kauno miesto savivaldybės administracijai 2020-04-23 sprendimą Nr. 3R-357(2.13-1.), kuriame padaryta išvada, kad pareiškėjo 2019-12-27 skundą dalyje dėl jo teisės susipažinti su duomenimis laikyti pagrįstu ir pareikalavo Kauno miesto savivaldybės administracijos atsakyti į pareiškėjo 2018-12-17 ir 2019-10-15 pateiktuose raštuose užduotus aktualius klausimus. 2020-07-23 VDAI raštu Nr. 2R-3707 (2.13.) „Dėl pranešimo apie nurodymo įvykdymą“ informavo, kad Inspekcijos Nurodymas įvykdytas.“*

2018 m. gegužės 25 d. įsigaliojus BDAR, Kauno miesto savivaldybėje buvo peržiūrėti turimi teisės aktai ir asmenų aptarnavimo procedūros, ko pasėkoje buvo patvirtintas Duomenų subjektų teisių įgyvendinimo Kauno miesto savivaldybėje tvarkos aprašas, patvirtintas Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. A-593, kurio 45 punkte yra nurodyta: „Jei atstovaujamo duomenų subjekto vardu į KMS kreipiasi asmens atstovas, jis savo

prašyme turi nurodyti savo vardą, pavardę, gyvenamąją vietą, duomenis ryšiui palaikyti, taip pat atstovaujamo asmens vardą, pavardę, gyvenamąją vietą, informaciją apie tai, kokią iš Aprašo 4 punkte nurodytų duomenų subjekto teisę ir kokia apimtimi pageidauja įgyvendinti, ir *pridėti atstovavimo patvirtinančio dokumento kopiją*.“ T. y., jeigu asmuo nori gauti informaciją apie jo asmens duomenų tvarkymą ar savo dokumentus, per trečiuosius asmenis (atstovą), tai atstovas turi pateikti atstovavimo dokumentą, be kurio jokie duomenys nėra teikiami.

Pažymėtina, kad visi Kauno miesto savivaldybės darbuotojai yra pasirašytinai supažindinti su teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų tvarkymą, taip pat yra pasirašę konfidencialumo pasižadėjimus.

Komisija **konstatavo**, kad:

1. Miesto planavimo ir architektūros skyrius, gavęs pareiškėjo 2018-12-17 raštą, įvertino situaciją ir jokio pažeidimo nenustatė, nes visi pareiškėjo dokumentai buvo ir yra Miesto planavimo ir architektūros skyriuje, todėl nebuvo jokio tikslo pradėti tyrimą, ar juo labiau pagrindo informuoti VDAI.

2. Pareiškėjas pats kreipėsi į VDAI, kuri atliko tikrinimą ir 2020-04-23 raštu Nr. 2R-2057 (2.13) „Dėl sprendimo dėl X 2019-12-23 skundo“ pateikė Kauno miesto savivaldybės administracijai 2020-04-23 sprendimą Nr. 3R-357(2.13-1.), kuriame padaryta išvada, kad Kauno miesto savivaldybės administracija pažeidė BDAR 15 straipsnį ir įpareigojo Savivaldybės administraciją (pateikė nurodymą) atsakyti į pareiškėjo 2018-12-17 ir 2019-10-15 pateiktuose raštuose užduotus aktuales klausimus. VDAI 2020-07-23 raštu Nr. 2R-3707 (2.13.) „Dėl pranešimo apie nurodymo įvykdymą“ informavo pareiškėją ir Kauno miesto savivaldybės administraciją, kad VDAI nurodymas įvykdytas.

2. Pareiškėjo 2017-08-25 pateiktame prašyme ir pridėtuose dokumentuose nebuvo jokių specialių kategorijų duomenų, ar kitų asmens duomenų, dėl kurių (jeigu jie būtų perduoti tretiesiems asmenims) duomenų subjektui (pareiškėjui) galėtų kilti didelė rizika jo teisėms ir laisvėms, padaryta materialinė ar kitokia žala.

3. Kadangi pareiškėjas buvo informuotas telefonu apie jo 2017-08-25 pateiktą netinkamos formos prašymą, tretiesiems asmenims dokumentai nebuvo atiduoti, o projektinių pasiūlymų schemas rengėjo atstovas X 2017-10-13 pasirašydamas, kad prašymą atsiima, tik patvirtino susipažinimą, kad pateiktas klaidingos formos prašymas nebus nagrinėjamas. Tai patvirtina ir X 2017-10-19 pateiktas kitos formos prašymas, prie kurio pridėdamų dokumentų nenurodyta, nes jie jau buvo pateikti prie jo 2017-08-25 prašymo. Dėl šios priežasties nebuvo pareikalauta X pateikti dokumentą, patvirtinantį teisę atstovauti pareiškėją.

4. LR valstybės tarnybos įstatymo 33 straipsnio 2 dalyje nurodoma, jog „Tarnybinė nuobauda skiriama atsižvelgiant į kaltę, tarnybinio nusižengimo padarymo priežastis, aplinkybes ir padarinius, į valstybės tarnautojo veiklą iki tarnybinio nusižengimo padarymo, tarnybinę atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes <...>“. Taigi, valstybės tarnautojo tarnybiniam nusižengimui konstatuoti yra būtinas sąlygų visetas: netinkama tarnautojo veika (neveikimas), kaltė ir priežastinis ryšys.

Komisija, atsižvelgdama į tai, jog Kauno miesto savivaldybės administracija neturėjo teisinio pagrindo persiųsti X 2018-12-17 ir 2019-10-15 prašymus nagrinėti VDAĮ, į tai, kad nebuvo nustatyta asmens duomenų teisinės apsaugos reikalavimų pažeidimo, į tai, kad nėra Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 33 straipsnio 2 dalyje numatytų sąlygų, būtinų tarnybiniam nusižengimui kilti, viseto, **padarė išvadą**, kad negalima laikyti, kad Kauno miesto savivaldybės administracijos Miesto planavimo ir architektūros skyriaus Urbanistikos poskyrio vyriausieji specialistai nagrinėdami X prašymus netinkamai vykdė jiems pareigybės aprašymu pavestas funkcijas ar kitaip būtų pažeidę Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatas.

Komisija **pasiūlė** Administracijos direktoriui:

1. Nepradėti ir (ar) neinicijuoti įtariamo tarnybinio nusižengimo tyrimo procedūros Kauno miesto savivaldybės administracijos Miesto planavimo ir architektūros skyriaus Urbanistikos poskyrio vyriausiesiems specialistams ir tyrimą nutraukti.

2. Rekomenduoti Miesto planavimo ir architektūros skyriaus vedėjui imtis papildomų priemonių, siekiant užtikrinti, jog asmenų prašymai ir skundai būtų nagrinėjami ir atsakymai rengiami laikantis LR teisės aktuose nustatytų terminų bei asmens duomenų apsaugos reikalavimų.

Kauno miesto savivaldybės administracijos direktorius 2020 m. rugsėjo 16 d. rezoliucija pritarė komisijos siūlymui.

Kauno miesto savivaldybės administracijos sprendimas per vieną mėnesį nuo informacijos apie jį gavimo dienos gali būti skundžiamas Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmams (A. Mickevičiaus g. 8A, Kaunas) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka arba Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriui (Laisvės al. 36, Kaunas) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka.

Administracijos direktoriaus pavaduotoja,
komisijos pirmininkė

Eglė Andriuškienė

A. Vilimienė, tel. 8 37 207807, el. p. aurelija.vilimiene@kaunas.lt